

כתר

מחקרים בכלכלה ומשפט על-פי ההלכה

יב
תשע"ח

עורכי הסדרה
הרבי שלמה אישון הרבי יצחק בזק

דיני קניין במסחר המודרני

הכרך נכתב על ידי
הרבי יעקב הילדהיים

מכון כתר
ע"ש משה ומעטל הלו

ויצא לאור בסיווע משרד התרבות והספורט – מינהל התרבות

עיצוב עטיפה: דורית צינמן
עימוד: שחരית 072-2113131

©

למכוון כת"ר לכלכלה על פי התורה
ת.ד 34101 ירושלים 9134002
טל. 077-3500281
fax : 02-6235696 או: 153-77-3500281
www.keter.org.il

ראשי פרקים

תוכן מפורט בעמ' 7

5	פתיחה
פרק א קניין סיטומתא.....	פרק א
15	
פרק ב קניין סיטומתא במקח שיש בו איסור.....	פרק ב
53	
פרק ג קניין כסף בהעברה בנקאית	פרק ג
73	
פרק ד תוכפה של קניית מוצר הנמצא בראשות המוכר, בכרטיס אשראי	פרק ד
81	
פרק ה קניה בכרטיס אשראי של אחר ללא רשות	פרק ה
120	
פרק ו' פריעת חובו של בעל כרטיס אשראי ללא רשותו.....	פרק ו'
139	
פרק ז' קניה באמצעות כרטיס אשראי עיי' קטנים	פרק ז'
147	
פרק ח' מעמדו של כרטיס מגנטי – שטר או כסף?	פרק ח'
155	
פרק ט' חתימה על הצעת מחיר.....	פרק ט'
168	
פרק י' חתימה על התcheinיות עתידית	פרק י'
173	
פרק יא' רכישת מוצר מדוגמי שלא בא לעולם.....	פרק יא'
193	
פרק יב' הוואת עיתון או 'חינמו' מתיבת דואר של אחר	פרק יב'
228	
פרק יג' גדרי הקניין בדלת הכניסה לדירה ובמசיר מחוזר	פרק יג'
258	
פרק יד' קניין חצר במתנה שימושAIR בדירת אירוח לשבת	פרק יד'
264	
פרקטו' מעשה קניין עיי' המוכר או עובד בחנות עבור הקונה, והפקרתם עבورو	פרקטו'
269	
פרק טז' קניין חצר לאחר עסקה טלפונית.....	פרק טז'
309	
פרק יז' הזמןן חדר בבית מלון ושילם מקדמה, אם יכול לחזור בו	פרק יז'
312	
פרק יח' גדרי "מחוסר אמנה" במסחר המודרני	פרק יח'
328	
פרק יט' חובה הציבור בביצוע עסקאות ממוניות	פרק יט'
369	
פרק כ' החזרת מוצר תוך 14 ימים	פרק כ'
391	
פרק כא' קניין באמצעות אנשי ההובלה	פרק כא'
400	
פרק כב' רכב כחצץ המהלך	פרק כב'
417	
פרק כג' נזק שארע בזמן ההובלה כשהמוכר הסיר מעצמו אחריות	פרק כג'
422	
פרק כד' קניה רגילה בחנות	פרק כד'
441	
פרק כה' מוצר שצויין עיי' המוכר עבור הקונה	פרק כה'
456	
פרק כו' ביקש מהמוכר להניח המוצר במקום מסוימים ונגנו	פרק כו'
477	
פרק כז' קנה מוצרים והנחים בחנות ונגנו	פרק כז'
491	
פרק כח' סחורה פרטית שהועברה למקום פחות שמור בחנות ונגנה	פרק כח'
499	
פרק כת' חיוב מחמת פשעה במוכר או שליח שהסירו מעצם אחריות	פרק כת'
511	

פרק ל	קניית ספרי קודש חפצי מצוות בשירות עצמי ע"י תשולם לקופה	529
פרק לא	הצנעת שקיית ירכות כדי לKENOT בזול	534
פרק לב	תשובות קצרות	539
דיני קניין במסחר המודרני – תקציר		552

rcbbi z.n. goldberg
Jerusalem

הרברט זלמן נ. גולדברג
ירושלים

ביהר... ?ה... און... ה!

ברכת הרב יעקב אריאל שליט"א

ב"ה

ד"ג, אלול תשע"ח

מכתב ברכה למכון 'כתה'

על מחקרו של הרב יעקב הילדסהיים שליט"א, על
'דרכי הקניין במסחר המודרני'

מחקר זה הוא ייחודי נוסף בכתה של ספרי 'כתה' העוסקים ביישום ההלכה
בכלכלה המודרנית.

המחבר, הרב יעקב הילדסהיים, מוכיח לנו שוב, במחקריו המקורי והמעמיק, על
כוחה של ההלכה הנצחית שנותנה בסיני להתמודד עם כל נושא חדש העולמה על
הפרק. 'כי זאת התורה לא תהא מוחלפת' ו'הפוך בה והפוך בה דכללה בה'.

אומנם דרכי המסחר השתנו מאד מימי קדם ועד היום, אך גם במסחר המודרני
קיימות אותן שאלות משפטיות המלוות את המסחר מאז ועד עתה. כגון, מהו
האקט המשפטי הגורם לקניין לחול, מאייה רגע תפקע הבעלות של המוכר ותחול
בעלותו של הקונה, מי מהם ישא באחריות להפסדים, או ברוחחים, או לסייענים.
ובן השאלות המוסריות, תחרות הוגנת, ועמידה בדיור, גם אם מבחינה משפטית
פורמללית הקניין טרם חל, האם יכול מי מהצדדים לחזור בו ולבטל את העסקה,
ועוד.

כבר חז"ל הכירו בנסיבות קניין שהתחדשו ע"י הסוחרים (כגון 'סיטומתא') ומכאן
פתח להכרה גם בנסיבות מסחר חדשנות. אחת המפורסמות שבזה, הומצאה ע"י
סוחרי יהלומים יהודים, באמירה 'مول וברכה' והוא נהוג בסינדייקט הילומים
בכל העולם כולם, מהוזו ועד כוש, גם ע"י יהלומנים שאינם דוברי עברית. ומכאן
לכל צורות הקניין החדשנות, כגון מסחר באמצעות כלים התקשורתיים המודרניים,
בפאקס, בטלפון, בגיןטרנט וכדו'. יכול אדם היושב בארץ לקנות סחורות בסין
ולמוכרה בארה"ב מבלי שהוא רואה את הסחרה במז עניינו ואפילו עוד לפני
שהיא באה לעולם. ועדיין השאלה במקומה עומדת, האם קניינים כאלה יחולו מז
התורה או רק מדרבנן, ונפקא מינה לנושאים תורניים, כגון מכירת בכוורת, או
מכירת חמץ וכדו'.

נושאים אלו הם רק חלק משלל הנושאים הנידונים בספר חשוב זה.

[עלנ"ד יש אולי מקום להביא ראייה, שמנาง הסוחרים תקף מן התורה, מדברי ספר החינוך במצבה
שלו:]

אין ספק כי אלו הקניות כולן מתיקנת חכמים הן, והביאו הכתובים לסמור בהם
דבריהם.

כלומר, גם הKENIINIM המפורשים לכארה בתורה עצם אינם אלא מדרבן ובכך הם נחשבים כKENIINIM מהתורה. ר' ל' התורה לא קבעה מהו KENIIN אלא נתנה תוקף לכל KENIIN שינהג, גם אם רבנן תקנו. וא"כ ה"ה לכל מנהגי הסוחרים.

אם כי מהמשך דבריו יש אולי ללמוד שرك לחז"ל הייתה סמכות לקבוע מהו KENIIN, ועל דרך מה שמצינו בכמה מקומות ש' מסרין הכתוב לחכמים' וזה לשונו שם:

ואהמת כי חכמתם היקרה העתidea להגלוות על ידם הייתה רמזזה וגנזה בתרן הכתובים, ואף על פי שעיקר הכתובים אינם על אותן אסמכות, נלמדות הן מתוכן.

מיهو עדיין "ל שוחכים" כשהם קיינין סיטומתא מועיל קבעו בכך כלל מהתורה של קיינין שיוונาง ע"י סוחרים מוכר ע"י התורה. ורעיון זה שהתגללה ע"י חוכמתם היקרה של חז"ל הוא הגנוו בתוכן הכתובים בתורה. וכשש שכסף העובר לסוחר בימי אברהם אין אותו כסף העובר לשוחר בימי המשנה, ובכל זאת כסף קונה מהתורה בכל הדורות, ה"ה קניין העובר לשוחר (ר' אב"מ צז' א' שכסף האמור בתורה הוא מטיל כסף ממש ולא ה'כסף' שבימי חז"ל שהוא מטבע. וא"כ ה"ה גם בשטרות המכונים בימינו 'כסף' ואפלו 'כסף' וירטואלי כגון ביטקוין וכל שיטת תשלום שתומצאה בתחום הדורות הכל כולל ב'קניין כסף' האמור בתורה. וצ"ע. ר' שור'ת חות"ס י"ד ח"ב סי' קלו, ובמאמרו של ראש מכון 'כתר' הרב שלמה אישון שליט"א באמונה עתיך' 119 ניסן תשע"ח, עמ' 112 ואילך].

יישר כוחו של הרב יעקב הילדהיים על העובדה הרבה שהשקייע במחקר זה ועל פרות עמלו שהועלו על השולחן בספר זה. ויישר כוחו של מכון 'כתר' על מכלול פעילותו להחדרת כללי הכלכלה לחיה הכלכלת המודרנית, לרבות שלמה אישון העומד בראשו ויתר המסייעים בעבודת המכון בכלל, ובהוצאת ספר זה בפרט.

יהי רצון שהעובדת המושקעת בספר זה תפרה את החשיבה המשפטית בכלל, לא רק זו התורנית, ושל כל הסוחרים שמסחרם יהיה הוגן ויישר לאורה של תורה. והמכלכל חיים בחסיד ישלח ברכה והצלחה במעשי ידיהם ויברכם בפרנסת טובה, תרתי משמע, גם טובה מבחינה כלכלית וגם טובה במשמעותה המוסרית הערכית.

**ברכת כתיבה וחתיימה טובה
שהשנה הבאה עליינו לטובה תהיה שנת עשייה טובה
הרבי יעקב אריאל, רמת גן**

פתח דבר

עיסוקת הרכישה הראשונה בהיסטוריה המתוארת בתורה, הינה רכישת מערת המכפלה מעPROPON החתי על ידי אברהם אבינו. על עיסקה זו אומרת התורה: "וַיָּקֹם שְׂדָה עָפָרוֹן אֲשֶׁר בְּמִכְפֵּלָה אֲשֶׁר לִפְנֵי פָּמָרָה הַשְׂדָה וְהַפְּעָרָה אֲשֶׁר בּוֹ וְכָל הַעַז אֲשֶׁר בְּשָׂדָה אֲשֶׁר בְּכָל גָּבְלוֹ סָבְבּוֹ: לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה לְעִינֵי חַת בְּלֵבָי שַׁעַר עִירֹו: (בראשית כג, יז-יח). רשי' מביא כאן את דברי המדרש האומר: "תקומה היתה לה שיצאה מיד הדiot ליד מלך".

נראה שיש בכך בכך למד שקניין והעברת בעלות עפ"י התורה, אינם עניינים טכניים גראדי, אלא יוצרים זיקה רוחנית בין הקונה לבין הדבר הנ堪נה. יסוד זה בא לידי ביטוי גם בכך שבהמת כהן מותרת לאכול בתמורה כפי שמותר לבعلיה, ואילו בהמת ישראל אסורה באכילת תרומה כדי בעליה על כן מכנה מלכי צדק מלך שלם את הקב"ה "קונה שמים וארץ". (בראשית יד, יט), ובכך מבטא את הזיקה הרוחנית של העולם לקב"ה.

על מנת ליצור את אותה זיקה שבין האדם לבין קניינו קובעת התורה שיש צורך במעשה קניין בחפץ אותו רוצים להקנות. הסכמה בעלפה אינה מועילה بد"כ ועלולה להיחשב כ"קניין דברים" שאין לו כל תוקף.

ברם, עולם הכלכלת המודרנית רצוף בעסקאות בהן אין אפשרות לבצע את מעשה הקניין שקובעת התורה, הן משום שחילק מהעסקאות נשות מרוחקים, הן משום שבחלקו הגודול לא קיים חפץ ספציפי אותו רוצים להקנות, והן משום שמנהג בפועל הוא להקנות באופןים אחרים.

יש אפוא צורך לבחון מהו היחס שבין עולם הקניינים שבתורה לבין עולם הכלכלת המודרנית: האם ניתן תורה תוקף לעסקאות המודרניות, האם עסקאות אלו תקפות רק בדברי חכמים ואין מועילות מועלות מדין תורה, או שמא علينا להיצמד לכללים ולתנאים שקבעה תורה בדיוני הקניינים ואין לנו כל אפשרות לסתות מהן ימין ושמאל. נראה בשורש הדיון עומדת השאלה האם לראות בדיוני הקניינים מעין "גזרת הכתוב" בלבד טעם, שעילינו להיצמד אליה, או שמא, כלשון החוזן איש (חו"מ סימן כב) "יעיקר הקניין הוא שיגמור בלבו להקנות הדבר לחבירו, וחבירו יסמן דעתו עליו", וכל אימת ישנה גמירות דעת – מועליל הקניין גם אם נעשה באופן שונה.

שאלות אלו ועוד רבות נוספות בהרחבה ספר לפניינו שהוא הכרך היב בסידור המחקרים מבית מדרשו של מכון כת"ר. בנוסף, כרך זה הינו הכרך השלישי, מס' ספר המהווה חזקה, של חוקר המכון המסור מכובדנו הרב יעקב הילסהיים.

כאן המקום להודות לכל המסייעים במלאה. לגבי ציפי גולדברג ממשרד התרבות על תרומתה הגדולה לכל עבודות המחקר התורוני ולמכון כת"ר בפרט, לרוב ישראל חסין גם

הוא ממשרד התרבות על תרומתו הגדולה, למר אריה דאבר על תרומתו למכון, לדיידנו עוז' יואל בריס אשר יdio רב לו בסיווע לענייני המכון, למילווה הארגוני המסודר מר חנניה ריצ'מן המשיע בכל דבר ועניין, ליויר העמומה מר יצחק יפין, לר' יוסי בן שחר על עבודתו המסורה במלאת הסידור והוצאת הסידורה אל הפועל ועוד רבים וטובים. עמדו כולם על הטובה והברכה.

נסים בתפילה לרבש"ע שיחזקנו ויאמצנו להמשיך ולפעול למען קידום חזון של בניית חברה ישראלית בעלת משק מודרני המתנהל ע'פ דרכה של תורה המעורבת ומחוברת עם שלל שביליה המתחדשים.

שלמה אישון

יצחק בזק

פתיחה

נאמר במשנה בסוף מסכת בבא בתרא (פ"י מ"ח), "אמר רבי ישמעהל הרוצה שיחכים יעסוק בדיני ממונות, שאין לך מקצוע בתורה גדול מהן, שהן כמעין הנובע". בバイור הדבר כתוב רבי פנחס הלוי הורוויץ, בעל "ההפלאה", בספרו פנים יפות (שםות פ"א, א):

"...שענין משפטים הוא הבנת הדברים בטעמיים, והזהירו הש"ת (=את משה) שישפיעו ברצוננו כדי שייעשו רצונם ויהיו עربים ומוטעמים בפיهم מתיקות טעמי התורה, וזהו אשר תשים לפניהם.

ומה שהזהירו בזה במצות הדינים יותר מאשר מצות, מפני שאח"ל בגמרא ב"ב (דף קעה ע"ב) אמר רבי ישמעהל הרוצה שיחכים יעסוק בדיני ממונות, שאין לך מקצוע בתורה יותר מהן והם כמעין הנובע. ענינו שכולם הם בדרך החכמה והשכל, ונלמדים בדמויום זה מזה, מה שאינו בשאר המצוות... וזהו שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים יט, י) משפטי ה' אמת צדקנו ייחדי, שנלמדים זה מזה ומצדיקים זה את זה. וזהו לשון 'מקצוע' מוחברים ייחדי ענינו הזיות המחבר יחד שתי הצלעות, ואמר והם כמעין הנובע, כי בידיעת שרשיו הטעמיים הוא מקור החכמה הנובע כמעין המתגבר".

סביר באשר לדבריו שהסיבה שדיני ממונות הן "כמעין הנובע", בשל הצורך לדמות דבר לדבר, כדי להגיע לדין צדק. צורך זה מחייב להעמיק ולדיבוק היטב במקורות חז"ל, בראשונים ובפוסקים אשר מימיהם אנו שותים, ולנסות לדלות מהם את הראות האמתיות. נמצא שהמקורות הם בבחינת "מעין הנובע", ממנו למדים דברים חדשים שלא עמדו עליהם עד כה.

נראה לענ"ד להוסיף, שיש ממשמעות מיוחדת לביטוי "מעין הנובע" בהקשר לדיני ממונות. מי מעיין נקראים בתורה "מים חיים", ובתרגומים "מי מבוע", וזאת כיוון שהם נובעים תמיד ומוציאים ללא הרף מים חדשים טrorם היו בעולם. התורחות מעין זה קיימת בדיני ממונות, שיש בהםنبيעה תמידית של שאלות מקוריות העולות מזמן לזמן, וגובעתם היא פועל וצא מהשינויים החלים בכל התחומיים שבחיים, וביניהם בכלכלת ובஸחר המפתחים ללא רגעה בעולם, ויצרים מציאות המעלוות נידונים מחדדים, חדשות לבקרים.

נראה שאחד השינויים הגדולים ביחס לדיני ממונות, אם לא הגודל שביהם, הוא בדרכי הקניינים הנהוגים בזמננו, השונים בתחילת השינויים מהם שהיה מקובל בתקופת חז"ל וראשונים, כאשר משנה לשנה משכליים את דרכי הקניה כדי שייהיו קלים וזמניים. דבר זה כאמור, מחייב בירור כיצד להתייחס לזה לאור ההלכה.

בחיבור זה ניסיתי לברר את עיקרי הדברים על פי "המעין הנובע", הם המקורות הטהורים של חז"ל יחד עם רבותינו הראשונים והפוסקים. כמו כן דנתי בחלוקת מהשלכות העיקריות העולות מכך, והעליתי את המסקנות הנראות לע"ד.

חיבור זה הוא השלישי אשר אני זוכה לכתוב במסגרת מכון כת"ר, העוסק ביישום המעשי של הכלכלת והמשפט, בנשיאותו של הגאון רב זלמן נהמיה גולדברג שליט"א, בהנהלתו של הרב יצחק בזק, שהוא הממרץ והמזוז במלאת הקודש, ובראשו של הרב שלמה אישון, אשר

עבר על חלקים ניכרים מהחיבור והעיר הערות – הארות, אשר הוסיף בו נופך נכבד. אני אסיר תודה להם על תמיכתם ועидודם.

הריני להודות בזה לידי ר' ייששכר טורצקי שליט"א, שידיו רב לו בדיוני ממוני, אשר הקדיש זמן לעיון בחלק מהפרקים, והוסיף הערות חשובות.

הוקרא והערכה לאשתי, מינדי תחי', השותפה עמי בלימוד התורה, כאשר מנהלת את ענייני הביתה למען אוכל להקדיש עיתותוי ללבון ההלכות.

אסיים בתפילה לבורא עולם, כשם שעוזרתני לסיים את החיבור השלישי, העוסק בגדרי הקניינים, כך אזכה להמשיך לרכוש קניינים בקנייני התורה, ללמידה וללמידה לשמור לעשות ולקיים.

יעקב הילדהיים
מודיעין עילית

חודש מנחם אב תשע"ח

תוכן מפורט

	פתיחה
5	כללי .....
13	
פרק א	פרק א .....
קניין סיטומתא	קניין סיטומתא .....
17	nymoki hadin .....
21	nidonim meshuyim beuniini sitomtua .....
21	a. hutzat chavonit ai hoi sitomtua .....
22	b. sitomtua - madoriyatia au m'darben .....
28	g. hachiyot basitomtua .....
31	d. kena d'shon b'kenin sitomtua ach"c n'mer batuot la'ach .....
38	h. sitomtua b'kerkuta .....
40	i. usikha teflonit le'matz kerim, b'dibor bel'd .....
46	uyonim bg'dri sitomtua .....
46	a. ma b'kenin mu'ad sh'lshan bein sitomtua .....
48	b. b'ayor shi'ut haribb'a'ya beuniin sitomtua .....
50	g. g'dor "manag m'batel halca" b'nidzon zeh .....
פרק ב	פרק ב .....
קניין סיטומתא במקח שיש בו איסור	קניין סיטומתא במקח שיש בו איסור .....
53	shiyotot ha'poskim v'hahshlachot ldina .....
פרק ג	פרק ג .....
קניון כסף בהעברה בנקאיות	קניון כסף בהעברה בנקאיות .....
73	nesach - ma b'ken kiyoshin l'mer .....
79	
פרק ד	פרק ד .....
תוקפה של קניית מוצר הנמצא ברשות המוכר, בכרטיס אשראי	תוקפה של קניית מוצר הנמצא ברשות המוכר, בכרטיס אשראי .....
81	g'dri keni casf b'cartis ashrai .....
82	z'mon habinyim .....
84	kenia b'hachiyot .....
84	b'ayor hamchlokot .....
88	z'mon chilot hamak'h b'cartis ashrai midin keni casf .....
96	z'mon chilot hamak'h b'cartis ashrai midin sitomtua .....
97	hachiyot b'cartis ashrai midin sitomtua .....
99	z'mon chilot ha'kenin b'cartis ashrai b'cartis ashrai, ha'am mahava keni sitomtua .....
104	usikha teflonit ba'amatzot cartis ashrai, ha'am mahava keni sitomtua .....
106	"usokim ba'oto unyu" b'cartis ashrai .....
108	nesphim .....
108	a. tokuf hachiyot shel chbra be'uyim .....
פרק ה	פרק ה .....
קניה בכרטיס אשראי של אחר ללא רשות	קניה בכרטיס אשראי של אחר ללא רשות .....
120	shlich mutot b'id chbiro l'kenot v'hahshlach kena at mak'h ubor uzman .....
120	hahshlach shina v'kena le'atzmo .....
130	

136	נשלח לקנות בכרטיס אשראי וקנה לעצמו .....
136	קנה בכרטיס אשראי שלקח ללא רשות .....
פרק א'	פריעת חובו של בעל כרטיס אשראי ללא רשותו .....
פרק ב'	קנייה באמצעות כרטיס אשראי ע"י קטנים .....
147	מחלוקת נתיבות המשפט וकצות החושן בקניון כסף באמצעות חש"ו .....
פרק ג'	מעמדו של כרטיס מגנטו – שטר או כסף? .....
158	כרטיס בעל ערך צבור – שטר או כסף .....
163	איבד כרטיס מגנטו קיבלת שירות .....
164	מנע מלתקף כרטיס חברו וגורם לו הוצאות .....
פרק ד'	חתימה על הצעת מחיר .....
פרק י'	חתימה על התcheinבות עתידית .....
173	החלק האיסורי .....
173	החלק המונוני .....
179	כללי – קניין דברים .....
180	קניין או התcheinבות או תנאי על אי עשייה .....
183	תוקפה של החתימה כשיש חשש שנעשתה בכפייה .....
188	להלכה .....
190	
פרק יא'	רכישת מוצר מוגמי שלא בא לעולם .....
193	הקדמה .....
194	קניון סיטומתא בדבר שלא בא לעולם .....
195	חלק ראשון : ביטול העיסקה לאחר שהגיא המוכר לרשות המוכר .....
195	חלק שני : ביטול העיסקה לפני שהמוכר הגיע לרשות המוכר .....
206	זרה ממוקח של סיטומתא בדבר שלא בא לעולם .....
210	נספחים .....
213	א. בגין מחלוקת הר翱ונים אם קניון סיטומתא חל על דבר שלא בא לעולם .....
213	ההבדל הדיני בין הטעמים .....
217	ב. הטעמים לזה שאין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם .....
217	ג. דיון בשיטת רבינו יהיאל מפריז .....
222	ד. לטעם שחרר בסמכות דעת, האם מועיל אכן סחד' .....
226	
פרק יב'	הוצאת עיתון או 'חינמו' מתיבת דורר של אחר .....
228	גדר תיבת המכתבים לעניין קניין .....
228	חלק מהדבר נמצא בחצר וחלק מוחוצה לה .....
235	

237	מיטעם סיטומתא
239	יעתונים שהונחו בפתח הבניין .....
241	הוציא עיתון כדי לקרה החזירו ואח"כ העיתון נעלם או ניוק .....
249	דבר דואר שנשלח ע"י גוי .....
252	דעת אחרת מקנה בדבר שאינו מסויים .....
254	נספח : דעת אחרת מקנה לא כוונת קניין .....
פרק יג	גדרי הקניין בדלת הכניסה לדירה ובמיכשייר מחוזר
258	חלק א – דלת הכניסה לדירה .....
258	חלק ב – לkıוחה ממוקמו מיהוזר .....
פרק יד	קניין חצר במותנה שימושאי בדירה או אירוח לשבת
264	א. קניין חצר .....
265	ב. גדרי מותנה בטיעות .....
266	ג. גמירות דעת למותנה .....
266	ד. קניין חצר בדבר שאינו רגיל לבא .....
268	ה. לא אסיק אדעתיה .....
פרקטו	מעשה קניין ע"י המוכר או עובד בחנות עבור הקונה, והפקרטם עבורו.
269	נספח – סוגיות שיתופי מבואות וסוגיות קניין אגב .....
279	עשה המוכר מעשה קניין עבור הקונה ונגניב המוכר .....
282	מעשה קניין שנעשה ע"י עובד בחנות במיצר עבור הקונה .....
283	סוגיית יד פועל כדי בעל הבית .....
284	נספח – טעם דין יד פועל כדי בעל הבית ותקפו .....
289	הפקרת המוכר והקנתו לקונה .....
292	הפקר ע"י עובד בחנות שאינו בעה"ב .....
303	לזכות עבור אדם לא מוגדר .....
304	נספח – האם שליח יכול להפקיד .....
306	נספח – .....
פרקטו	קניון חצר לאחר עסקה טלפוןית
309	פרקי יז .....
312	הזמן חדר בבית מלון ושילם מקדמה, אם יכול לחזור בו .....
312	תשלום דמי קידימה למלון או לצימר – שכירות או רק זכות שימוש .....
312	חלוקת ראשונים בגין התשלום עבור שכירות בית .....
313	שיטות התוסס והרשבי"ם .....
315	חלוקת כפולה בין הרא"ה והרבמ"ץ .....
315	חלוקת הפסיקים בגין שכירות בית .....
317	הזמן חדר בית מלון – שכירות או זכות שימוש .....
319	.....

פרק יח.....	328
גדרי "מחוסר אמנה" במסחר המודרני.....	328
הקדמה – מהות עין מחוסר אמנה	329
גדרי הלוכות מחוסר אמנה – כשהשתנו הנסיבות או בשל האתנו	335
להלכה	342
מחוסר אמנה – דאוריתא או דרבנן	343
נדונים להלכה בהקשר למחוסר אמנה	350
דין מחוסר אמנה בדבר שלא בא לעולם	362
מסקנות הנידונים להלכה	367
פרק יט.....	369
חובות הציבור בפיתוח עסקים ממוניות.....	369
שווית הראי"ש והגחות מרಡכי – דבר הנעשה ברבים אין צרך קניין	369
פרק כ.....	391
החזרת מוצר תוך 14 ימים.....	391
המוצר הוול בתוך ה-14 ימים	392
פרק כא.....	400
קניון באמצעות אנשי ההובלה.....	400
מדין סיטומתא	400
האם אנשי ההובלה הם שלוחיו או פועליו של הקונה	402
הובלה ע"י גויים	414
פרק כב.....	417
רכב כחצר המהלהכת.....	417
פרק כל.....	422
נוק שארע בזמן ההובלה כשהමוכר הסיר מעצמו אחריות.....	422
אמר המוכר שמוסר מעצמו אחריות, אי מהני	422
חולות קניון על מוצר שאינו מבורר	425
נספח – הקשי מישיות הפסיקים בעניין חמצ בפסח, ויישובו	438
פרק כד.....	441
קנייה וגיליה בבדיקות.....	441
חלק ראשון: חולות הקניין	441
חלק שני: הניח מוצר בתוך עגלת קנייות ובא אחר ולקחו	445
בנוגע לשאללה הראשונה יש לעיין בשלשה תרחישים :	445
עוי המהפק בחירה – הסתוגה וההלהכת	445
האם הדבר ראוי לכתחילה בסתם מכך או בחיפוי מצווה	448
פרק כה.....	456
 מוצר שמצוין ע"י המוכר עברו הקונה.....	456
הוסכם בין הצדדים על אופן קניין חדש	456
מוצר ששופמן – מדין סיטומתא	460
נספח – האם יתכן קניון ללא מעשה קניין	462

471	הוחלט שהקנין יהול ע"י חיוב כרטיס האשראי .....
פרק כו	
477	ביקש מהמוּכָר להניח המוּכָר במקומם מסויים ונגנוּבוֹ
477	המוּכָר ידע והקונה לא ידע, או ששניהם ידעו .....
479	הקונה ידע והמוּכָר לא ידע .....
488	מידנא דגרמי .....
פרק כז	
491	קנה מוצריים והנימוקים בחנות ונגנוּבוֹ
491	נספח : ביאור שיטת הריבט"א – האם המוּכָר נהשך שומר חיים .....
פרק כח	
499	סחוּורה פרטיט שוהעֲבָרָה למקומן פחוֹת שמוֹר בחנות ונגנוּבוֹ
499	הකונה הניח ללא רשות .....
499	אסור להזיק חפצים שהוכנסו לרשותנו ללא הסכמתו .....
500	החפצים שהוכנסו ללא הסכמה מפיערים או שאינם מפיערים לבאים .....
פרק כט	
511	חייב מחמת פשיעה במקור או שליח שהסירו מעצמו אחריות .....
511	חלק ראשון : מוּכָר שהסיר מעצמו אחריות .....
511	שומר שסילק מעצמו שמיירה בкусם ועשה .....
513	שומר שסילק מעצמו שמיירה בкусם ועשה .....
514	שייטת מהר"ם מרוטנבורג – פטור מפשיעה .....
517	שו"ת הרاء"ש – המוליך בדרך אחריותו גזלה יותר .....
518	שייטת רבינו ברוך – חייב בפשיעה .....
522	מחילקת הראשונים אם פושע הוא מזיק .....
526	חלק שני : שליח להעביר חוץ שהסיר מעצמו אחריות .....
פרק ל	
529	קניית ספרי קודש חפציכי מצוות בשירות עצמי ע"י תשלום לקופה .....
פרק לא	
534	הצנעת שקיית ירכות כדי לנקנות בזול .....
פרק לב	
539	תשובהות קצרות .....
דין קניין במסחר המודרני – תקציר	
552	א. קניין סיטומתא .....
552	ב. קניין סיטומתא במקח שיש בו איסור .....
552	ג. קניין כסף בהעברה בנקאית .....
553	ד. תוקפה של קניית מוּכָר שנמצאה ברשות המוּכָר בכרטיס אשראי .....
554	ה. קניה בכרטיס אשראי של אחר ללא רשות .....
554	ו. פריעת חובו של בעל כרטיס אשראי ללא רשות .....
554	ז. קניה באמצעות כרטיס אשראי ע"י קטנים .....
554	ח. מעמדו של כרטיס מגנטי – כסף או שטר? .....

ט. חתימה על הצעת מחיר.....	555
י. חתימה על התכנית עתידית.....	555
יא. קניית מוצר שלא בא לעולם באמצעות כרטיס אשראי.....	556
יב. הוצאה מתיבת דאור של אחר.....	556
יג. גדרי הקניין בدلת הכניסה לדירה ובמசיר מיחזור.....	557
יד. קניין harus במתנה שמשאיר בדירת אירוח.....	558
טו. מעשה קניין ע"י המוכר או עובד בחנות עבור הקונה או הפקרתם עבורו.....	558
טו'. קניין harus לאחר עסקה טלפונית.....	559
יז. הזמי חדר בבית מלון ושילם מקדמה – אם יכול לחזור בו.....	559
יח. גדרי "מחסן אמנה" במסחר המודרני.....	559
יט. חובות הציבור ביצוע עסקאות ממוניות.....	561
כ. החזרת מוצר תוך – 14 ימים.....	561
כא. קניין באמצעות אנשי ההובלה.....	562
כב. רכב harus מהלכת.....	562
כג. נזק שארע בזמן ההובללה כשהמוכר הסיר מעצמו אחריות.....	563
כד. חלות הקניין בחנות.....	563
כה. מוצר שציין ע"י המוכר עבור הקונה.....	564
כו. ביקש מהמוכר להיות המוכר במקום מסוים ונגנו.....	564
כה. קנה מוצרים והניחם בחנות ונגנו.....	565
כט. סחורה פרטית שהועברה למקום פחות שמור בחנות ונגנה.....	565
כט. חיוב מחמת פשעה במוכר או שליח שהסירו מעצם אחריות.....	566
ל. קניית ספרי קודש חפציו מצוות בשירות עצמי ע"י תשלום בקופה.....	566
לא. הצנעת שקיית ירכות כדי לקנות בזול.....	567
לב. תשובה קצרה.....	567